

***PWYLLGOR CRAFFU ADFYWIO A DATBLYGU
CYNALIADWY***

10.00 AM DYDD GWENER, 5 CHWEFROR 2021

O Bell Trwy Teams

Rhaid gosod pob ffôn symudol ar y modd distaw ar gyfer parhad y cyfarfod

1. Rhan 1
2. Croeso a galw'r rhestr
3. Cyhoeddiad y Cadeirydd
4. Datganiadau o fuddiannau
5. Cofnodion y Cyfarfod Blaenorol (*Tudalennau 3 - 20*)
 - 4 Rhagfyr 2020
 - 23 Rhagfyr 2020
6. Diweddariad am Dwristiaeth (*Tudalennau 21 - 30*)
7. Ymgynghoriad ar Gynigion Cyllidebol 2021/22 (*Tudalennau 31 - 42*)
8. Craffu Cyn Penderfynu
Dewis eitemau priodol o agenda'r Cabinet ar gyfer craffu cyn penderfynu (amgaeir adroddiadau ar gyfer yr Aelodau Craffu)
9. Eitemau brys
Unrhyw eitemau brys (boed yn gyhoeddus neu wedi'u heithrio) yn ol disgrisiwn y Cadeirydd yn unol ag Adran 100B (4) (b) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.

K.Jones
Prif Weithredwr

Canolfan Ddinesig
Port Talbot

Dydd Gwener, 29 Ionawr 2021

Aelodaeth y Pwyllgor:

Cadeirydd: **S.K.Hunt**

Is-gadeirydd: **R.L.Taylor**

Cynghorwyr: D.Cawsey, C.J.Jones, H.N.James, S.M.Penry,
S.Pursey, S.Rahaman, N.T.Hunt, S.Bamsey,
J.Evans a/ac S.A.Knoyle

Nodiadau:

- (1) Os yw aelodau'r pwyllgor neu'r rhai nad ydynt yn aelodau'r pwyllgor am gynnig eitemau perthnasol i'w cynnwys ar yr agenda cyn cyfarfodydd y dyfodol, rhaid iddynt roi gwybod i'r Prif Weithredwr/Cadeirydd 8 niwrnod cyn y cyfarfod.*
- (2) Os yw'r rhai nad ydynt yn aelodau'r pwyllgor am fod yn bresennol ar gyfer eitem o ddiddordeb, mae'n rhaid rhoi rhybudd ymlaen llaw (erbyn 12 hanner dydd ar y diwrnod cyn y cyfarfod). Gall y rhai nad ydynt yn aelodau'r pwyllgor siarad ond nid oes ganddynt hawl i bleidleisio, cynnig nac eilio unrhyw gynnig.*
- (3) Fel arfer, ar gyfer trefniadau cyn craffu, bydd y Cadeirydd yn argymhell eitemau gweithredol sydd ar ddod i'w trafod/herio. Mae hefyd yn agored i aelodau'r pwyllgor ofyn i eitemau gael eu trafod - er y gofynnir i'r aelodau ddewis a dethol yma o ran materion pwysig.*
- (4) Gwahoddir aelodau perthnasol Bwrdd y Cabinet hefyd i fod yn bresennol yn y cyfarfod at ddibenion Craffu/Ymgynghori.*
- (5) Gofynnir i aelodau'r Pwyllgor Craffu ddod â'u papurau ar gyfer Bwrdd y Cabinet i'r cyfarfod.*

Mae'r dudalen hon yn fwriadol wag

PWYLLGOR CRAFFU ADFYWIO A DATBLYGU CYNALIADWY

(O Bell Trwy Teams)

Aelodau sy'n Bresennol:

Dydd Gwener, 4 Rhagfyr 2020

Cadeirydd:	Cynghorydd S.K.Hunt
Is-gadeirydd:	Cynghorydd R.L.Taylor
Cynghorwyr:	D.Cawsey, H.N.James, S.Purse, S.Rahaman, N.T.Hunt, S.Bamsey a/ac S.A.Knoyle
Swyddogion sy'n Bresennol:	S.Brennan, C.Plouman, N.Headon, C.Jones, B.Dennedy, M.Rafferty, E.Barrett a/ac Williams
Gwahoddedigion y Cabinet:	Cynghorwyr A.Wingrave a/ac L.Jones

1. **CYNLLUN YMDDYGIAD GWRTHGYMDEITHASOL, CAM-DRIN DOMESTIG, TROSEDDAU CASINEB, CAMDDEFNYDDIO CYFFURIAU**

Rhoddwyd cyflwyniad i'r Pwyllgor a oedd yn cynnwys y pynciau y gofynnodd yr Aelodau am yr wybodaeth ddiweddaraf arnynt, yn dilyn eu Gweithdy Blaenraglen Waith Adfywio a Datblygu Cynaliadwy diweddar; roedd y pynciau hynny'n cynnwys Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Cam-drin Domestig, Troseddau Casineb a Chamddefnyddio Cyffuriau.

Ymddygiad Gwrthgymdeithasol

Hysbyswyd yr Aelodau mai prif ffocws y gwaith eleni ar gyfer y Tîm Ymddygiad Gwrthgymdeithasol oedd y problemau yng nghanol trefi, yn enwedig ardal Gwesty'r Ambassador yng nghanol tref Castell-nedd; roedd y cwynion cyffredinol gan breswylwyr yn ymwneud â phroblemau yfed a chyffuriau yn y stryd, a bu cynnydd bach yn nifer y bobl sy'n cardota dros yr wythnosau diwethaf y nodwyd ei fod yn ddisgwyliedig ar yr adeg hon o'r flwyddyn.

Esboniodd swyddogion fod y gwaith yng nghanol tref Castell-nedd wedi dechrau ym mis Mehefin ar ôl i'r cyfyngiadau symud gael eu

codi; rhoddwyd gwaith partneriaeth sylweddol ar waith ac ers hynny bu gwelliant pendant mewn gwaith. Soniwyd bod rhai problemau o hyd yng Ngwesty'r Ambassador, fodd bynnag roedd cyfarfodydd wythnosol yn cael eu cynnal ac ymdriniwyd ag unrhyw broblemau mor effeithlon â phosib. Nodwyd bod y cyfarfod partneriaeth nesaf wedi'i drefnu ar gyfer dydd Mawrth 15 Rhagfyr ac yn y cyfarfod hwn roedd swyddogion yn gobeithio datrys unrhyw broblemau a oedd yn weddill o'r gwaith a oedd wedi'i gwblhau; byddai unrhyw broblemau pellach yn cael eu cyfeirio at y grŵp datrys problemau a arweinir gan yr heddlu ar ôl hynny.

Soniwyd bod dwy ymgyrch yn cael eu rhoi ar waith drwy gydol mis Rhagfyr i dargedu rhai agweddau ar Ymddygiad Gwrthgymdeithasol; Ymgyrch Shoebill a fydd yn ymdrin â throseddau manwerthu ac Ymgyrch Kilmarnock a fydd yn ymdrin ag yfed yn y stryd.

O ran cyfarfodydd partneriaeth, roedd Swyddogion wedi bod yn cyfarfod â chynghorwyr lleol mewn ardaloedd lle tynnwyd sylw at broblemau, er enghraifft cynhaliwyd cyfarfod yn ddiweddar gyda chynghorwyr lleol, partneriaid a'r Tîm Ardal Gwella Busnes (BID) ym Mhort Talbot.

Dywedwyd bod Gorsaf Heddlu deithiol wedi'i lleoli yng nghanol tref Port Talbot tan ddiwedd mis Tachwedd ac yn dilyn trafodaethau â'r sarsiant a oedd yn gweithio yno, roedd gwelliannau wedi'u gwneud gan fod unigolion a oedd wedi cyflawni gweithredoedd Ymddygiad Gwrthgymdeithasol wedi'u hadnabod ac roedd gwaith yn cael ei wneud er mwyn mynd i'r afael â'r problemau penodol hyn.

Yn ardal Llansawel, nodwyd bod y problemau wedi ymwneud yn bennaf â landlordiaid tlawd a phroblemau'n ymwneud â'r eiddo; Roedd lechyd yr Amgylchedd wedi derbyn y rhan fwyaf o'r problemau hyn gan eu bod yn ymwneud â thipio anghyfreithlon a chyflwr gwael eiddo.

Hysbyswyd yr Aelodau fod GW Logs yn broblem fawr yn ardal Gwauncaegurwen ac ym mis Tachwedd roedd achos llys lle cafodd unigolion eu herlyn yn llwyddiannus am les gwael anifeiliaid; roedd rhywfaint o waith yn parhau i gael ei wneud yn yr ardal hon gan fod problemau ychwanegol wedi codi'n ddiweddar, felly bydd swyddogion yn gweithio gyda'r cynghorydd lleol yn yr ardal i fynd i'r afael â'r rheini.

Dywedwyd bod cyfarfod partneriaeth am Waith y Wern yn Llansawel i fod i gael ei alw er mwyn mynd i'r afael â'r problemau sy'n dod i'r

amlwg ar y safle; Roedd swyddogion mewn cysylltiad â Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) ynghylch hyn. Soniwyd bod rhan o'r hysbysiad a gyflwynwyd yn ymwneud â chlirio'r adeilad mewnol, a oedd wedi'i gwblhau, fodd bynnag, nid oedd y mynedfeydd i mewn i'r adeilad wedi'u sicrhau eto; roedd hyn yn rhywbeth yr oedd swyddogion yn awyddus i'w gwblhau gan fod pryderon ynghylch tipio anghyfreithlon a'r defnydd o'r safle.

O ran diffyg diddordeb ymhlith pobl ifanc, nodwyd mai ychydig iawn a oedd yn cael ei adrodd i'r tîm drwy'r rhif cyswllt 101 ynghylch problemau ymddygiad gyda phobl ifanc; y flwyddyn nesaf bydd darn o waith yn cael ei wneud gyda Gwasanaeth Ymyrryd yn Gynnar Cyfiawnder Ieuencid, Gwasanaeth Ieuencid CNPT a Heddlu De Cymru i edrych ar ffactorau fel bylchau yn y gwasanaeth, lle mae angen gwneud darnau eraill o waith a'r hyn y gall y timau ei wneud o ran cefnogaeth. Anogwyd yr Aelodau i roi gwybod i'r tîm am unrhyw bryderon yn eu wardiau neu i roi unrhyw awgrymiadau sydd ganddynt.

Cynhaliwyd trafodaeth ynghylch Cynhadledd Asesu Risg Amlasiantaeth ar gyfer Pobl Ddiamddiffyn ar y Stryd (MARAC). Tynnwyd sylw at y ffaith y dechreuwyd MARAC ar gyfer Pobl Ddiamddiffyn ar y Stryd ym mis Tachwedd 2017 i fynd i'r afael â phroblemau yng nghanol trefi; Mae 58 o bobl wedi dod drwy'r fforwm ers hynny ac ymdrinnir â 12 o bobl ar y rhestr ar hyn o bryd. Ychwanegwyd bod gan swyddogion berthynas waith gadarnhaol iawn â'r partneriaid sy'n mynychu'r cyfarfodydd hyn.

I gloi'r cyflwyniad, dywedwyd bod y Tîm Diogelwch Cymunedol yn mabwysiadu ymagwedd datrys problemau ym mhob agwedd ar y gwaith ac yn cydweithio ag asiantaethau a phartneriaid gymaint â phosib er mwyn nodi achosion y problemau yn y gymuned ac ymdrin yn benodol â'r achosion hynny; roedd y gwaith a wnaed yn ddiweddar yn amlygu manteision y math hwn o ymagwedd.

Gofynnodd yr Aelodau a oedd swyddogion yn derbyn cydweithrediad gan y rheini sy'n ymwneud ag ymdrin â Gwaith y Wern yn Llansawel. Nodwyd bod CNC wedi rhoi cyfrifoldeb yr hysbysiad o glirio a diogelu'r safle yn nwylo'r sefydliad ac y dylai fod wedi'i gwblhau beth amser yn ôl; darparwyd terfyn amser penodol i gwblhau'r gwaith, fodd bynnag fel y soniwyd eisoes nid oedd wedi'i wneud eto. Esboniwyd bod CNC yn mynd i'r llys ddydd Llun yr wythnos nesaf mewn perthynas â'r hysbysiad hwn; Cadarnhaodd swyddogion y byddent yn

cysylltu â'r aelodau lleol gyda'r wybodaeth ddiweddaraf am yr achos yn dilyn canlyniad y llys.

O ran ateb tymor hir, gofynnwyd a oedd Gorchmynion Diogelu Mannau Agored Cyhoeddus (GDMAcCau) yn ddarn o ddeddfwriaeth a fyddai'n gweithio ar gyfer canol trefi, ac os felly, a allai canol trefi Castell-nedd a Phort Talbot ystyried eu cyflwyno. Dywedwyd bod trafodaethau ynghylch canol trefi yn parhau, fodd bynnag ar hyn o bryd nid oedd swyddogion yn ystyried cyflwyno GDMAcCau yng nghanol y dref am nifer o resymau, gan gynnwys y pwynt a godwyd yn flaenorol mewn perthynas â'r ymagwedd at dargedu'r achos a defnyddio technegau datrys problemau; roedd tystiolaeth wedi awgrymu, yn lleol ac yn genedlaethol, fod yr ymagwedd hon yn gweithio gan ei fod yn fwy effeithiol ac y gellid defnyddio amrywiaeth o offer. Nodwyd nad oedd GDMAcCau yn targedu'r broblem yn fanwl ac y byddent yn debygol o symud y broblem ymlaen i ardal arall ac achosi gweithgareddau gwahanol o ran Ymddygiad Gwrthgymdeithasol a allai fod hyd yn oed yn fwy niweidiol; maent hefyd yn mynnu bod llawer o waith yn cael ei wneud cyn, yn ystod ac ar ôl iddynt gael eu cyflwyno ac ar hyn o bryd does dim adnoddau i'w gorfodi. Ychwanegodd swyddogion fod edrych ar y darlun ehangach a nodi'r camau gweithredu mwyaf effeithiol yn hynod fuddiol; adnabod yr unigolion sy'n achosi'r problemau, cysylltu â phartneriaid mewnol ac allanol ac ymdrin ag achosion unigol. Tynnwyd sylw at y ffaith pe bai Aelodau'n teimlo nad oedd meysydd penodol yn cael eu cynnwys neu os oeddent yn ymwybodol o unrhyw faterion parhaus, y dylent gysylltu â'r swyddogion er mwyn trefnu ymagwedd addas.

Gofynnwyd i swyddogion a oedd ffordd o wirio bod problemau Ymddygiad Gwrthgymdeithasol yn cael eu datrys ac a oedd ffordd o fesur effeithiolrwydd yr ymagweddau a oedd yn cael eu defnyddio. Dywedwyd bod swyddogion wedi gweld gwahaniaeth mewn Ymddygiad Gwrthgymdeithasol ar draws y sir yn ystod y cyfnod dan gyfyngiadau symud; roedd yr ymagwedd amlasiantaethol wedi bod yn gweithio fel y cadarnhawyd gan breswylwyr a'r gwelliannau a welwyd ar y strydoedd. Tynnwyd sylw at y ffaith bod unigolion, gan gynnwys y masnachwyr yng nghanol trefi, wedi gweld gwelliannau'n arbennig pan oedd uned deithiol yr heddlu wedi'i lleoli yng nghanol y dref; nid oedd modd parcio'r uned hon yno drwy'r amser oherwydd cyfyngiadau ar amser ac argaeledd swyddogion yr heddlu, fodd bynnag roedd uned deithiol wedi'i gosod bellach yn yr ardal reoli orllewinol ac mae'n debygol y byddai'n cael ei gweld yng Nghastell-nedd a Phort Talbot yn amlach dros y misoedd nesaf. Nodwyd bod

angen ymdrin â phroblemau pan fyddant yn codi ac y byddent yn cael eu monitro'n rheolaidd; amlygwyd bod presenoldeb yng nghanol trefi ac ardaloedd eraill lle roedd gwrthdaro, er enghraifft ceffylau'r heddlu yng Nghastell-nedd, yn bwysig.

Codwyd y mater bod artistiaid stryd yn defnyddio lleoliadau, fel Gwaith y Wern yn Llansawel, gan nad oedd waliau na lleoedd cyfreithiol ar hyn o bryd iddynt arddangos eu celfyddyd yng Nghastell-nedd Port Talbot; Nododd swyddogion y pwynt hwn fel rhywbeth y gellid ei godi o bosib mewn trafodaethau yn y dyfodol gyda Gwasanaeth Ieuencid CNPT. Ychwanegwyd y byddai'n fuddiol nodi lle penodol ar gyfer artistiaid stryd er mwyn eu hatal rhag defnyddio'r mathau hyn o leoliadau.

Gofynnodd yr Aelodau am yr wybodaeth ddiweddaraf am y problemau sy'n dod i'r amlwg yng Nghlwb Gweithwyr Tai-bach; codwyd y lleoliad hwn mewn cyfarfod diweddar o'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol, lle mynegodd llawer o bobl eu pryderon ynghylch y lleoliad penodol hwn. Dywedwyd bod camau wedi'u cymryd i CNC drefnu cyfarfod i drafod y problemau; Cadarnhaodd swyddogion y byddent yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am hyn maes o law, gan y byddai angen iddynt wybod beth oedd y sefyllfa bresennol gan fod cydweithwyr yn lechyd yr Amgylchedd mewn cysylltiad â Cyfoeth Naturiol Cymru. Ychwanegwyd bod landlord y clwb wedi ceisio gofyn am help o'r blaen mewn perthynas â'r problemau Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, felly byddai cysylltu â'r landlord a darparu cymorth ychwanegol yn help sylweddol wrth geisio datrys y problemau.

Diolchodd yr Aelod Lleol dros Aberafan i'r heddlu am eu heffeithlonrwydd a'u gwaith yn ystod digwyddiad Llinellau Sirol diweddar ym mis Awst 2020.

Anogwyd yr Aelodau i gyfrannu at y Cynllun Ymddygiad Gwrthgymdeithasol lle bo angen er mwyn helpu i gyflwyno newid ac adrodd am broblemau er mwyn iddynt gael eu datrys; nodwyd bod gweithio mewn partneriaeth yn allweddol yn y maes gwaith hwn felly roedd cysylltu ag Aelod y Cabinet, swyddogion a'r heddlu yn bwysig.

Cam-drin Domestig

Er gwaethaf cynnydd yn y galw ar y Gwasanaeth Ymgynghorwyr Trais Domestig Annibynnol oherwydd pandemig COVID-19, nodwyd bod y gwasanaeth wedi gallu cynnal darpariaeth gwasanaeth o safon uchel ac addasu trefniadau ac arferion gweithio. Roedd swyddogion

yn falch o fod wedi cael adnoddau ychwanegol ar ffurf dau Ymgynghorydd Trais Domestig Annibynnol amser llawn newydd; byddant yn lleddfu'r pwysau'n fewnol, a achosir o ganlyniad i gynnydd yn y galw, a byddant yn creu cwrmpas i ddatblygu a gwella'r gwasanaethau a ddarperir ymhellach yn y dyfodol.

Hysbyswyd y Pwyllgor fod y gwasanaeth hefyd yn gyfrifol am MARAC (Cynhadledd Asesu Risg Amlasiantaethol) CNPT mewn perthynas â cham-drin domestig a'i fod yn ddiweddar wedi penodi rôl Cydlynnydd ar gyfer hyn, a oedd yn ganolog i effeithiolrwydd y broses; er enghraifft drwy sicrhau bod llyf priodol o wybodaeth, bod risgiau'n cael eu rhannu a bod nodiadau a chymau gweithredu clir yn cael eu cofnodi Ychwanegwyd bod hyfforddiant ar gyfer partneriaid y Gynhadledd Asesu Risg Amlasiantaeth ar gyfer Pobl Ddiamddiffyn ar y Stryd wedi'i drefnu a bod Grŵp Llywio i oruchwylio gwaith y MARAC, sy'n myfyrio ar ei effeithiolrwydd.

Cyflwynwyd ystadegau diweddar i'r Aelodau gan Wasanaeth IDVA CNPT a oedd yn cynnwys:

- 268 o atgyfeiriadau ar gyfer achosion risg uchel ar gyfer y cyfnod rhwng mis Ebrill 2020 a mis Hydref 2020
- Ar gyfer y cyfnod hwnnw, ymgysylltodd 64% â'r gwasanaeth – roedd hwn yn ymgysylltu ystyrion lle rhoddwyd dulliau rheoli risg a chynllunio diogelwch ar waith
- Cofnodwyd 13% lle cysylltwyd â'r dioddefwr ond gwrthodwyd mewnbwn gan IDVA
- Cofnodwyd 10% lle nad oedd y gwasanaeth yn gallu sefydlu cyswllt uniongyrchol er gwaethaf ymdrechion mawr, yn unol â pholisi derbyn y gwasanaeth
- Roedd 335 o blant yn gysylltiedig ag achosion a gafodd eu hatgyfeirio i'r gwasanaeth – roedd y Grŵp Arweinyddiaeth wedi nodi'r pwynt hwn gan fod darparwyr arbenigol yn adrodd am ostyngiad yn nifer y plant y maent yn eu cefnogi, ac nid oedd gwasanaeth wedi nodi gostyngiad; nodwyd bod angen gwneud gwaith ar y mater hwn a rhoddwyd y dasg i'r Grŵp Arweinyddiaeth

Mewn perthynas â thueddiadau amlwg, tynnwyd sylw at y ffaith y bu cynnydd mewn achosion lle nodwyd beichiogrwydd (4%), cynnydd mewn dioddefwyr gwrywaidd (hyd at 6%) a gostyngiad yn nifer yr atgyfeiriadau o achosion mynych/cymhleth; Soniodd y swyddogion eu bod yn synnu gweld y gostyngiad yn nifer yr atgyfeiriadau o achosion

mynych/cymhleth oherwydd yn ystod y gweithrediadau arferol byddent yn gweld bod rhai achosion wedi dychwelyd.

Yn flaenorol, roedd gwaith y Tîm Cam-drin Domestig wedi canolbwyntio'n bennaf ar ddioddefwyr, fodd bynnag roeddent bellach yn paratoi i wneud rhagor o waith gyda thramgwyddwyr gyda'r cyfle i newid eu hymddygiad. Nodwyd bod rhaglen wedi'i hariannu gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar gyfer tramgwyddwyr o'r enw DRIVE a oedd wedi dechrau cael ei chyflwyno ar draws Bae'r Gorllewin; nodwyd bod y rhaglen hon yn ymyriad dwys, gan weithio gyda thramgwyddwyr difrifol a'r rheini sy'n cyflawni'r un drosedd dro ar ôl tro i herio'u hymddygiad a lleihau cam-drin. Ychwanegodd swyddogion fod IDVA DRIVE wedi'i recriwtio i weithio yn y Tîm DRIVE. Gofynnodd yr Aelodau a oedd y rhaglen DRIVE yn cael ei chynnal yn wirfoddol gan dramgwyddwyr; Dywedodd swyddogion y byddent yn cael gwybod yr wybodaeth hon ac yn rhoi gwybod i'r Aelodau yn unol â hynny.

Gofynnwyd i swyddogion am y cynnydd canrannol mewn achosion o Gam-drin Domestig ers dechrau'r cyfyngiadau symud. Dywedwyd bod cynnydd dramatig yn y gwasanaeth IDVA yn arbennig, fodd bynnag byddai angen cadarnhau'r union ffigurau. Soniodd swyddogion y gallai'r ffigurau a'r tueddiadau ar gyfer yr asiantaethau arbenigol fod yn wahanol. Awgrymwyd y gallai'r Pwyllgor gynnwys tueddiadau a ffigurau Cam-drin Domestig i'r Blaenraglen Waith er mwyn cael rhagor o wybodaeth a manylion gan y darparwyr arbenigol a gwasanaeth IDVA o gyfnod y cyfyngiadau symud.

Yn dilyn y cyflwyniad, tynnwyd sylw at y ffaith bod y strategaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (VAWDASV) yn nodi blaenoriaethau gwaith clir ac yn cynnwys amrywiaeth o wybodaeth gan gynnwys y cynnydd yn y galw am wasanaethau; un o'r blaenoriaethau a restrwyd oedd sicrhau bod negeseuon yn cael eu cyfleu i'r cyhoedd, mewn nifer o wahanol ffyrdd, gan roi gwybod iddynt fod gwasanaethau'n dal i fod ar agor a bod cymorth ar gael o hyd.

Troseddau Casineb

Cafodd y Pwyllgor drosolwg o waith Swyddog Cydlyniant Cymunedol CNPT, a oedd yn cynnwys cysylltiadau â'r Tîm Cyfathrebu a Chymdeithas Cymunedau Lleiafrifoedd Ethnig a Du CNPT. Tynnwyd sylw at y ffaith bod y cyfarfodydd monitro bwriadau wythnosol gyda chydweithwyr a phartneriaid yr heddlu, er enghraifft Prifysgol

Abertawe, yn ddefnyddiol iawn o ran rhannu gwybodaeth mewn perthynas â Throseddau Casineb yn yr ardal.

Roedd y cyflwyniad yn cynnwys graffiau a ddarparwyd gan gymorth i ddioddefwyr, sy'n anfon diweddariadau misol i'r awdurdodau lleol a restrwyd, ar y dadansoddiad o droseddau casineb yr adroddwyd amdanynt yn yr ardal honno bob mis. Nodwyd bod pryderon difrifol yn y gymuned Tsieineaidd ar ddechrau'r pandemig, gan fod adroddiadau bod unigolion mewn siopau a phrifysgolion yn cael eu cam-drin oherwydd tarddiad y feirws; er y bu cynnydd mewn Troseddau Casineb yn yr ardal benodol honno, roedd y ffigurau wedi aros yn eithaf cyson ac ni wnaethant godi'n ddramatig yn ystod y misoedd. Roedd un o'r graffiau'n dangos dadansoddiad o'r gwahanol fathau o Droseddau Casineb yr adroddwyd amdanynt a oedd yn cynnwys anabledd, hunaniaeth rhyw, hil, crefydd a thueddfryd rhywiol; yng Nghastell-nedd Port Talbot, adroddwyd am y nifer canlynol o ddigwyddiadau ar gyfer mis Tachwedd 2020:

- Anabledd – 2
- Hil – 9
- Tueddfryd Rhywiol – 1
- Anhysbys – 1

Hysbyswyd yr Aelodau fod y Swyddog Cydlyniant Cymunedol yn gweithio mewn partneriaeth agos â'r Swyddog Troseddau Casineb yng Ngorsaf Heddlu Castell-nedd a'i fod wedi derbyn adroddiadau wythnosol gan yr URS Orllewinol. Nodwyd bod yr adroddiad diweddar a dderbyniwyd yn amlygu rhai digwyddiadau yn yr ardal; Soniodd swyddogion y gallent ddosbarthu'r adroddiad hwn a'r ystadegau i'r Aelodau os hoffent gael rhagor o wybodaeth am y digwyddiadau.

Amlygwyd bod Wythnos Ymwybyddiaeth Troseddau Casineb eleni ar 10 Hydref 2020 hyd at 17 Hydref 2020 ac yn ystod yr wythnos hon cynhaliwyd nifer o ddigwyddiadau ar-lein:

- Digwyddiad Lansio Ar-lein – gweithiwyd gyda Chyngor Hil Cymru, Cymorth i Ddioddefwyr a Heddlu De Cymru ar y digwyddiad hwn; ymunodd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau De Cymru, Y Gwir Anrh Alun Michael â'r digwyddiad hefyd a nodwyd ei fod yn cael ymateb da iawn.
- Gweminar gydag Arti Shah – rhoddodd yr actores 4 troedfedd o daldra weminar ar y pwnc Troseddau Casineb a siaradodd am brofiad personol mewn perthynas ag effaith Troseddau

Casineb; Cafodd swyddogion adborth ardderchog gan y rhai a oedd yn cymryd rhan.

- Hyfforddiant Troseddau Casineb Hyrwyddwr Cymunedol – gweithiwyd gyda Chyngor Hil Cymru a'r Swyddog Troseddau Casineb i ddarparu hyfforddiant ar-lein i geisio galluogi pobl yn y gymuned i rannu gwybodaeth ynghylch Troseddau Casineb a sut i adrodd amdano. Ychwanegwyd bod hyfforddiant staff wedi'i drefnu, fodd bynnag bu'n rhaid ei ohirio; Bydd swyddogion yn awyddus i aildrefnu'r hyfforddiant hwn ar gyfer y dyfodol.
- Sesiwn Galw heibio Misol Ar-lein i bobl Draws – wedi gweithio gyda'r Swyddog Troseddau Casineb i ddarparu lle diogel i'r rheini yn y gymuned Draws ddod at ei gilydd a siarad; mae'r sesiynau hyn yn cael eu cynnal gyda'r hwyr ar hyn o bryd ac os ydynt yn parhau i fod yn llwyddiannus, roedd cynlluniau ar y gweill i ddefnyddio arbenigwyr i ddarparu cymorth a chyngor i'r rheini a oedd yn dod iddynt. Soniwyd nad oedd y sesiynau hyn yn cael eu hysbysebu ar y cyfryngau cymdeithasol ar hyn o bryd oherwydd sensitifwyd y pwnc; yn hytrach cawsant eu hyrwyddo ar lafar yn y gymuned Draws.

Gofynnodd yr Aelodau a oedd unrhyw adnoddau ar gael i wneud gwaith ar atal yn lleol; trwy weithio gyda llwyfannau cyfryngau cymdeithasol yn benodol, fel Facebook, i bostio negeseuon a hysbysebion. Dywedwyd y gallai swyddogion ymchwilio i hysbyseb y telir amdano ar lwyfannau cyfryngau cymdeithasol ac y gallent hefyd ymchwilio i gyllid mewn perthynas ag ymgyrchoedd y telir amdanynt; roedd cyfleoedd i ddefnyddio sianeli cyfryngau cymdeithasol Diogelwch Cymunedol yn ogystal â chyfathrebu corfforaethol y cyngor a llwyfannau Cymdeithasau Lleiafrifoedd Ethnig a Du. Darparwyd rhai enghreifftiau o ymarferion atal presennol gan gynnwys y lluniau a'r wybodaeth a fideos newyddion ffug y mae BBC Bitesize yn eu defnyddio. Ychwanegwyd nad oedd gan swyddogion unrhyw reolaeth dros ba negeseuon roedd llwyfannau cyfryngau cymdeithasol, fel Facebook, yn eu caniatáu ar y llwyfan; fodd bynnag, gallai gweithio gyda'i gilydd yn lleol ar y mater hwn wneud gwahaniaeth wrth fynd i'r afael â Throseddau Casineb ar-lein.

Gofynnwyd a oedd unrhyw un yng Nghastell-nedd Port Talbot erioed wedi cael ei erlyn am gyflawni Trosedd Casineb ar-lein neu hyrwyddo araith gasineb ar-lein, ac a oedd gan yr heddlu unrhyw bwerau mewn perthynas â'r negeseuon ar lwyfannau cyfryngau cymdeithasol, er enghraifft a fyddai ganddynt yr awdurdod i ofyn i negeseuon gael eu

tynnu i lawr os oeddent yn hyrwyddo Troseddau Casineb. Cytunwyd y byddai'r cwestiynau hyn yn cael eu hanfon drwy e-bost at yr Arolygydd Claire Morgan.

Mynegodd yr Aelodau yr angen i wneud gwaith ataliol gyda phobl ifanc, yn enwedig mewn ysgolion, gan fod y gwaith yn bennaf ar gyfer cynyddu ymwybyddiaeth o Droseddau Casineb yn flaenorol. Soniwyd bod gan ysgolion gynlluniau ar waith fel y Criw Croch, a'u bod yn bwriadu cyflwyno rhagor gan gynnwys hyfforddiant i staff a 'Dangos y Cerdyn Coch i Hiliaeth' ar gyfer plant. Anogwyd yr Aelodau i siarad â chydweithwyr yn yr Heddlu i fynegi'r angen am ragor o waith ataliol mewn ysgolion a darparu unrhyw syniadau.

Camddefnyddio Cyffuriau

Hysbyswyd y Pwyllgor fod Tîm Comisiynu a Chyflawni Camddefnyddio Sylweddau'r Bwrdd Cynllunio Ardal (BCA) dan ofal cyngor CNPT a bod CNPT yn cynnal y tîm hwn o ran derbyn y cyllid ar gyfer y Rhanbarth. Cydnabuwyd bod angen gwella'r ffordd yr oedd gwasanaethau Camddefnyddio Sylweddau yn cael eu darparu ar draws y Rhanbarth, felly roedd angen gwneud gwaith allweddol.

Yn flaenorol, comisiynwyd ymgynghorwyr i gynnal adolygiad o'r gwasanaethau Camddefnyddio Sylweddau; arweiniodd yr adolygiad hwnnw at adroddiad yn edrych ar fodel diwygiedig. Fodd bynnag, arweiniodd gwaith pellach yn dilyn uwchgynhadledd genedlaethol ar gyffuriau at y cysyniad o Fodel Iechyd Cyhoeddus cwbl integredig newydd.

Cadarnhawyd bod y BCA a'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar y Cyd wedi cytuno i ddechrau ar y gwaith o ddatblygu Model Iechyd Cyhoeddus integredig newydd â ffocws go iawn ar agweddau megis atal, trin a gorfodi; roedd y prosiect hwn yn mynd i brosiect trawsnewid enfawr a fydd yn cael ei gyflwyno gan dîm a fydd yn cael ei arwain gan Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu.

Roedd swyddogion hefyd yn mynd i edrych ar ffordd wahanol o gomisiynu'r gwasanaeth o ran cael ymagwedd fwy cydweithredol/cyfunol a fydd yn cynnwys cyfuno cyllidebau ar draws Iechyd Cyhoeddus, BCA, a Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu i ddatblygu gwasanaeth llawer mwy effeithiol a hygyrch. Nodwyd nad oedd y prosiect yn 'ateb cyflym' ac y byddai'n cymryd amser i'w sefydlu, fodd bynnag roedd cynlluniau i ddatblygu'r gwaith hwn hyd yn oed ymhellach yn y flwyddyn newydd.

Dywedwyd bod y gwasanaeth wedi parhau i weithredu mewn gwahanol ffyrdd yn ystod y pandemig; roedd llawer o'r gwaith wyneb yn wyneb, ar sail 1-1 ac ar sail grŵp, wedi dod i ben ac roedd grwpiau rhithwir yn cael eu cynnal yn lle, lle y gallai pobl fod yn rhan ohonynt ar-lein. Nodwyd bod apwyntiadau, lle y bo'n bosib, yn cael eu cynnal dros y ffôn neu ar ffurf cyfryngau rhithwir; roedd rhywfaint o waith wyneb yn wyneb yn dal i gael ei wneud ar gyfer pobl a oedd mewn perygl ac roedd angen y math hwnnw o gymorth arnynt, fodd bynnag sicrhau bod mesurau cadw pellter cymdeithasol ar waith a bod Cyfarpar Amddiffyn Personol (PPE) yn cael ei ddefnyddio lle bo angen.

O ran rhannu gwybodaeth, esboniwyd bod cydweithwyr yn y trydydd sector wedi datblygu cryn dipyn o adnoddau yr oeddent wedi bod yn eu cyhoeddi ar eu gwefannau i bobl, gan gynnwys canllawiau hunangymorth.

Ers dechrau'r pandemig, dywedwyd bod sefydliadau wedi cael eu hysbrydoli i wella'r ffordd y maent yn gweithio gyda'i gilydd a chynnig ymagwedd hyblyg drwy helpu mewn meysydd gwasanaeth eraill lle'r oedd pwysau penodol; er enghraifft, roedd cytundeb gweithio ar y cyd ar draws yr holl wasanaethau i helpu i sicrhau y gallai unigolion, y mae angen iddynt hunanynysu ac nad oedd ganddynt unrhyw un o'u cwmpas i'w helpu, barhau i gael gafael ar eu meddyginiaeth.

Nodwyd bod swyddogion wedi gweld cynnydd yn nifer y bobl sy'n cael eu hatgyfeirio i wasanaethau triniaeth strwythuredig yn chwarter 2 (mis Gorffennaf hyd at fis Medi) o'i gymharu â chwarter 1 (mis Ebrill hyd at fis Mehefin); gwnaed darn o waith gyda darparwyr i geisio nodi pam roedd hyn wedi digwydd. Nodwyd yn yr adroddiad fod darparwyr wedi datgan mai rhai o'r rhesymau posib dros hyn oedd:

- Nad oedd pobl yn gofyn am help yn ystod dyddiau cynnar y pandemig, gan eu bod am aros nes bod y pandemig wedi dod i ben
- Mwy o bobl nad oedd yn rhaid iddynt fynd i'r gwaith (roedd llawer mwy o bobl yn yfed oherwydd hyn, ac oherwydd tywydd yr haf)

Amlygodd swyddogion fod pryderon mewn perthynas â'r cynnydd yn nifer yr atgyfeiriadau i'r gwasanaethau i bobl ifanc, fodd bynnag nodwyd bod hyn o ganlyniad i hyrwyddo a chynyddu ymwybyddiaeth gwell yn ystod y cyfyngiadau symud. Ychwanegwyd bod y defnydd o

gyffuriau ymhlith pobl ifanc wedi lleihau oherwydd y cyfyngiadau symud.

Cafodd yr Aelodau yr wybodaeth ddiweddaraf am rai o'r datblygiadau yn y gwasanaeth Camddefnyddio Sylweddau, a oedd yn cynnwys sefydlu systemau a phrosesau monitro contractau cadarn; roedd y prosesau hyn yn helpu'r gwasanaeth i ddeall a nodi unrhyw broblemau sy'n ymwneud ag effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd gwasanaethau. Er enghraifft, daeth yn amlwg nad oedd y gwasanaeth Cwnsela yn darparu gwerth am arian, felly cynhaliwyd proses o ailgostio a oedd wedi lleihau lefel y cyllid ond a gadwodd yr un faint o ddarpariaeth. Soniwyd bod hyn wedi galluogi rhyddhau cyllid fel y gallai'r gwasanaeth fuddsoddi mewn unedau rhagnodi trothwy isel ychwanegol; byddai cynyddu nifer yr unedau rhagnodi trothwy isel wedyn yn rhyddhau adnoddau, yn y gwasanaeth rhagnodi, sy'n gweithio gyda phobl ag anghenion mwy cymhleth. Yn ogystal â hyn, nodwyd bod y gwasanaeth wedi prynu nifer o leoedd ar gyfer gwasanaeth rhagnodi mynediad cyflym fel y gallai pobl sydd yn y perygl mwyaf o gael niwed gael mynediad at wasanaeth rhagnodi'n eithaf cyflym. Ychwanegodd swyddogion fod y gwasanaeth wedi mabwysiadu ymagwedd allgymorth bendant a oedd yn golygu os nad oedd pobl yn cadw'u hapwyntiadau, y byddai'r staff yn mynd allan i'r gymuned i ddod o hyd iddynt.

Esboniwyd bod y staff wedi nodi problem gyda'r ffordd yr oedd pobl yn defnyddio gwasanaethau; yn flaenorol, cynhaliwyd y broses hon drwy wasanaeth asesu, fodd bynnag nid oedd gan y gwasanaethau hyn y gallu i asesu nifer y bobl yr oedd angen iddynt ddod drwy'r gwasanaeth. Hysbyswyd yr Aelodau fod cynnig newydd wedi'i ddatblygu i newid y ffordd yr oedd y llwybr i'r gwasanaeth yn cael ei weithredu; ar hyn o bryd roedd staff yn gweithio gyda phartneriaid ar draws gwasanaethau i sicrhau y bydd y broses arfaethedig newydd yn gweithio heb gael unrhyw effaith negyddol.

Fel rhan o'r gwaith o ddatblygu'r fframwaith monitro contractau newydd, soniwyd bod swyddogion wedi bod yn edrych ar yr wybodaeth yr oeddent yn gofyn i wasanaethau ei chofnodi ac adrodd amdani, er mwyn sicrhau bod yr wybodaeth yn ddefnyddiol ac wedi rhoi'r wybodaeth yr oedd ar y BCA ei hangen i allu gwneud penderfyniadau am gomisiynu gwasanaethau yn y dyfodol a nodi unrhyw broblemau gyda pherfformiad; roedd cyfres o ddangosfyrddau'n cael eu datblygu y gellid eu defnyddio gan fonitro contractau a'r BCA, i dynnu sylw staff at unrhyw broblemau sy'n ymwneud â'r gwasanaethau ac yn galluogi staff i weithredu wedyn.

Cafwyd trafodaeth mewn perthynas â'r Rhaglen Mynd â Naloxone Gartref; Byddai Naloxone yn cael ei roi i bobl sy'n cymryd cyffuriau cysgu, i wrthdroi effeithiau gorddos cyffuriau cysgu. Pan gwblhawyd cymhariaeth rhwng chwarter un a chwarter dau, nodwyd bod 48 yn llai o becynnau wedi'u dosbarthu yn chwarter dau, fodd bynnag, pan archwiliwyd hyn ymhellach, dangosodd gwybodaeth fod cynnydd o 40% yn y pecynnau oedd wedi'u dosbarthu yn chwarter un a oedd yng nghanau cynnar y pandemig. Tynnodd swyddogion sylw at y ffaith y gellid cynnig chwistrellu Naloxone yn drwynol a thrwy bigiad am y tro cyntaf yn ddiweddar; roedd chwistrelliadau trwynol Naloxone yn rhoi'r cyfle i ddosbarthu'r pecyn i'r gymuned ehangach a phartneriaid, teuluoedd a gofalwyr ehangach na fyddent fel arfer yn gallu cario pecyn pigiadwy. Dywedwyd bod Ffederasiwn yr Heddlu wedi gwrthod y cais i gario pecynnau chwistrelli trwynol Naloxone, fodd bynnag roedd Heddlu De Cymru wedi cytuno i hyn ac roedd eu Swyddogion Heddlu'n gwirfoddoli i gario'r pecyn; y gobaith oedd, unwaith y bydd Swyddogion yr Heddlu'n dechrau cario'r pecynnau chwistrelli trwynol Naloxone, y byddai Ffederasiwn yr Heddlu yn cytuno arno ac y byddai Heddlu De Cymru i gyd yn cario'r pecynnau. Nodwyd bod gweithwyr allgymorth yn dosbarthu pecynnau a bod pecynnau post ar gael ar gais hefyd; roedd staff yn nodi'r rheini oedd yn y perygl mwyaf, nad oeddent yn gallu cerdded yn gorfforol i mewn i wasanaethau oherwydd bod angen iddynt hunanynysu etc. fel y gallent bostio'r pecynnau atynt. Ychwanegodd swyddogion fod staff a staff diogelwch yng Ngwesty'r Ambassador yng Nghastell-nedd hefyd wedi cael eu hyfforddi o ran Naloxone; roedd ymweliadau diweddar â'r safle wedi tynnu sylw at y gwaith eithriadol sy'n cael ei wneud gan staff ac roeddent yn awyddus iawn i wasanaethau gysylltu â nhw a darparu gwasanaethau yn y gwesty.

O ran cyfnewid nodwyddau, dywedwyd bod gostyngiad o 40-50% ar draws y rhanbarth mewn gweithgarwch cyfnewid; dangosodd y data fod y gostyngiad mewn gweithgarwch yn bennaf mewn defnyddwyr steroidau, a oedd yn ôl pob tebyg oherwydd y cyfyngiadau ar deithio a champfeydd yn cau, felly nid oedd gan y defnyddwyr penodol hyn yr ysgogiad i'w defnyddio. Nodwyd bod y gostyngiad yn y trafodion i'w weld yn bennaf mewn fferyllfeydd.

Hysbyswyd yr Aelodau fod Tasglu Gwenwyno gan Gyffuriau wedi'i sefydlu fel rhan o'r gwaith lleihau niwed a oedd yn cael ei wneud, lle cynhaliwyd adolygiadau ar bob gwenwyn cyffuriau, a bod staff wedi darparu ymyriad a chymorth i'r rheini sydd wedi cael gorddos o gyffuriau nad oedd yn angheuol; bu mwy o dwf yn y grŵp a oedd yn

galluogi staff i gryfhau'r llywodraethu a datblygu polisïau a gweithdrefnau a oedd yn caniatáu i'r Tasglu gyflwyno canlyniadau gwell, er enghraifft monitro achosion gwenwyno gan gyffuriau yn fanylach. Soniwyd bod adnabod y person y tu ôl i'r data wedi bod yn ganolog a'i fod yn galluogi'r staff i ddeall y person yn gyfannol yn hytrach nag adolygu set ddata'n unig.

Cadarnhaodd swyddogion y bu ymdrech fawr i gynyddu'r hysbysiadau am orddosau nad oeddent yn angheuol a chan mai dyma'r unig BCA yng Nghymru a oedd yn derbyn hysbysiadau gan yr adran achosion brys ar orddosau, sefydlwyd protocol newydd; protocol adolygu cyflym 72 awr a olygai fod angen i wasanaethau ymyrryd ynghyd â 72 awr o gyswllt wyneb yn wyneb ac o leiaf ddarparu ymyriadau, lleihau niwed a Naloxone. Ychwanegwyd bod y BCA wedi cael ei weld fel arloeswyr ar draws Cymru am wneud hyn ac roedd llawer o ddiddordeb yn y gwaith oedd yn cael ei gyflawni.

Tynnwyd sylw at y ffaith y bu gostyngiad yn nifer y marwolaethau sy'n gysylltiedig â chyffuriau ar gyfer 2019; dangosodd adroddiad diweddar y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG) ostyngiad o 30% yn nifer yr achosion yn ardal Abertawe a gostyngiad o 77% yn nifer yr achosion yn ardal CNPT. Soniodd swyddogion mai CNPT oedd â'r gostyngiad mwyaf yng Nghymru yn nata'r SYG.

Gofynnodd yr Aelodau a oedd y rhestr aros wedi gwella ar gyfer meddyginiaethau penodol yr oedd eu hangen ar unigolion i'w helpu o ran camddefnyddio sylweddau; roedd gwasanaethau pellach wedi'u comisiynu i gael mynediad cyflym at bresgripsiynau, yn enwedig i'r cleientiaid diamddiffyn. Nodwyd bod Tîm y Gymuned Cyffuriau ac Alcohol sy'n rhoi presgripsiynau i bobl yng Nghastell-nedd Port Talbot yn hygyrch iawn gan nad oedd ganddo restr aros am feddyginiaethau ar hyn o bryd. Fodd bynnag, soniwyd bod y broses y mae angen i bobl fynd drwyddi i gael presgripsiwn yn cymryd amser ac efallai na fydd rhai pobl a fyddai'n elwa o ymyriad presgripsiwn yn cadw ati yn yr amser mae'n cymryd i dderbyn y feddyginiaeth.

Gofynnwyd i swyddogion roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y berthynas waith â'r Bwrdd Iechyd yn ystod y pandemig; Roedd y Bwrdd Iechyd yn aelod o'r BCA ac yn cydnabod bod angen gwella gwasanaethau, fel y soniwyd yn gynharach, felly byddai'r BCA yn cychwyn ar y prosiect trawsnewid a drafodwyd yn ystod y cyflwyniad. Ychwanegwyd bod gweithio mewn partneriaeth wedi mynd o nerth i nerth yn ystod y pandemig.

Diolchodd yr Aelodau i swyddogion y Tîm Diogelwch Cymunedol am eu gwaith caled yn enwedig yn ystod y pandemig, ac am roi o'u hamser i gyflwyno i'r Pwyllgor.

2. **BLAENRAGLEN WAITH 2020-21**

Nododd yr Aelodau'r Blaenraglen Waith Craffu Adfywio a Datblygu Cynaliadwy ar gyfer 2020/21, a luniwyd gan y Pwyllgor yn eu Gweithdy Blaenraglen Waith diweddar.

Fel y soniwyd eisoes, cytunwyd y dylid ychwanegu tueddiadau a ffigurau Cam-drin Domestig at y Blaenraglen Waith er mwyn cael rhagor o wybodaeth a manylion gan y darparwyr arbenigol a gwasanaeth IDVA o gyfnod y cyfyngiadau symud.

3. **BLAENRAGLEN WAITH - Y CABINET**

Darparwyd Blaenraglen Waith y Cabinet at ddibenion rhoi gwybodaeth i Aelodau; Nodwyd y Blaenraglen Waith.

CADEIRYDD

Mae'r dudalen hon yn fwriadol wag

PWYLLGOR CRAFFU ADFYWIO A DATBLYGU CYNALIADWY

(O Bell Trwy Teams)

Aelodau sy'n Bresennol:

Dydd Mercher, 23 Rhagfyr 2020

Cadeirydd: **Cynghorydd S.K.Hunt**

Cynghorwyr: D.Cawsey, C.J.Jones, S.M.Penry, S.Pursey,
S.Rahaman a/ac S.A.Knoyle

**Swyddogion sy'n
Bresennol:** S.Curran, C.Griffiths a/ac K.Jones

**Gwahoddedigion y
Cabinet:** Cynghorwyr A.Wingrave a/ac L.Jones

1. **PENODI AELODAETH YR IS-BWYLLGOR CRAFFU DIOGELWCH
CYMUNEDOL A DIOGELU'R CYHOEDD**

PENDERFYNWYD: cadarnhau Aelodaeth yr Is-bwyllgor fel y'i nodir yn Atodiad C Adroddiad Cyfarfod Blynyddol y Cyngor a gynhaliwyd ar 23 Rhagfyr, 2020

CADEIRYDD

Mae'r dudalen hon yn fwriadol wag

Cyngor Castell-nedd Port Talbot
Neath Port Talbot Council

NEATH PORT TALBOT COUNTY BOROUGH COUNCIL

Regeneration and Sustainable Development Scrutiny Committee

Friday 5th February 2021

Report of Simon Brennan Head of Property & Regeneration

Matter for Information

Wards Affected: All

Tourism Update

Purpose of the Report

1. To update members on the impact of Covid-19 on the Tourism sector within Neath Port Talbot.
2. To update members on the current and forthcoming activities of the Council's Tourism Team.

Executive Summary

3. The impact of the Covid-19 pandemic has been particularly hard on the tourism sector. The necessary widespread closures of accommodation, attractions, hospitality and events; coupled with restrictions on the movement of citizens during local and national lockdowns, has resulted in an inevitable loss of revenue for tourism operators in the area.
4. The Tourism Team has prioritised delivering support to the tourism sector during the Covid-19 pandemic. This includes providing advice on funding eligibility and working alongside the Environmental Health Team to ensure industry compliance with the Health Protection (Coronavirus Restrictions) (Wales) Regulations 2020.
5. Although the Tourism Team's focus has been on Covid-19 support, the Team has continued to deliver existing capital projects and

prepare for the launch of the new Neath Port Talbot place brand. A comprehensive marketing campaign is ready to launch as soon as Covid-19 restrictions allow.

The Impact of Covid-19 on the Tourism Industry in Neath Port Talbot

6. The impact of Covid-19 on the tourism industry throughout Wales (and the UK) has been well publicised. This is acknowledged by Welsh Government which has put in place a range of specific financial measures to support the tourism and hospitality sectors throughout the pandemic.
7. Each year the Tourism Team collects data relating to visitor numbers and overnight stays in the area to feed into the STEAM model which measures the volume and value of the tourism sector to the local economy.
8. The STEAM results for the period **January 2020 to October 2020**, when compared to the same period of 2019, show that;
 - The number of visitors overall to Neath Port Talbot **decreased by 63.5%** to 450,000 visitors. This represents a decrease of 790,000 visitors in total. Staying visitors decreased by a higher percentage of 70.7%.*
 - The economic impact of tourism within the Neath Port Talbot economy **decreased by 66.4%** to £37.93 million (this represents a decrease of £74.94 million)*

** A note of caution: This data does not represent the full 12 months of 2020, further lockdowns were announced in November and December which will impact further on this data. These findings may change as more data inputs become available for 2020.*

Covid-19 Tourism Sector Recovery

9. As we emerge from Covid-19 lockdown and restrictions begin to be lifted there is likely to be huge demand from UK domestic visitors looking to take holidays and short breaks within the UK.
10. Due to uncertainties surrounding quarantine requirements and fluctuating Covid-19 rates overseas (and the UK) there is likely to be

an ongoing hesitation for travelling abroad over the next 12-18 months, possibly longer.

11. If restrictions are lifted, the peak season of 2021 is likely to see similar levels of high occupancy that were seen in the summer of 2020. Whilst this is hugely positive for the tourism sector, it is going to take some years of stability and year round bookings for the sector to fully recover from the Covid-19 pandemic.
12. The Tourism Team has continued to prepare the forthcoming destination marketing campaign to launch the new Neath Port Talbot place brand and destination website. Although the launch has been delayed twice due to rising Covid-19 rates, the high profile campaign is ready to launch as soon as Covid-19 rates allow. This campaign will be key to the recovery of the tourism sector in NPT and feedback from tourism operators on campaign preparations to date has been extremely positive.
13. The Tourism Team continues to offer tailored advice and guidance to the NPT Tourism sector. The level of support delivered during the Covid-19 pandemic (as summarised below) will continue to be in place during the recovery phase and beyond.

Tourism Team Covid-19 Workload

14. Since the end of March 2020 the focus of the Tourism Team has been on supporting the NPT tourism industry through the Covid-19 pandemic. Delivering this support continues to account for approximately 90% of the team's workload, this support is summarised as follows.

Supporting the tourism sector to access financial support.

15. This includes informing the sector on criteria and eligibility of Welsh Government funding and supporting those businesses who have been unable to access funds. The Tourism Team has been available to talk via email, Microsoft Teams and telephone to offer advice and guidance during this particularly worrying time for the sector.
16. Since April 2020 the overall mood of the sector has been very low, reflecting the uncertainties that the sector has faced during the pandemic. Although the summer season offered some relief to the sector from the coronavirus restrictions, the general feeling is that any gains made as a result of higher than average occupancy during

summer 2020 were not enough to offset the revenues lost during the rest of 2020 when varying restrictions were in place.

Managing the Accommodation Approval Process (for Key workers etc.)

17. Since April 2020 the Tourism Team has worked alongside the Environmental Health Team to deliver a process for granting approval for accommodation providers to accommodate key workers, displaced persons and other eligible individuals as set out within the Health Protection (Coronavirus Restrictions) (Wales) Regulations 2020.
18. Between April 2020 and July 2020 a total of 1,968 bookings were approved for eligible individuals across 15 accommodation establishments.
19. During the local lockdown which was in place in September/ October 2020 the Team provided intensive support to the sector by advising on eligible bookings during this period. Accommodation providers were not ordered to close during the local lockdown but there were a range of restrictions placed upon the sector.
20. During the firebreak lockdown in October 2020 NPTCBC's approach to accommodation approvals changed in order to simplify the process for accommodation providers. Rather than requiring approvals for individual bookings, permission was granted to each establishment and comprehensive guidance was issued to accommodation providers on how to ensure compliance with the Regulations. During this period a total of 21 properties were approved to accommodate key workers and eligible individuals. The Team continued to be available to manage a wide range of queries from accommodation providers on eligible stays.
21. During the current national lockdown (from 19th December 2020 onwards) a total of 32 properties have been approved for key workers, displaced persons and other eligible individuals within the County. The team continues to deal with significant levels of queries relating to the eligibility of specific bookings in line with the Regulations.
22. The Tourism Team has also worked alongside the Environmental Health Department in managing complaints relating to non-

compliance with the Health Protection (Coronavirus Restrictions) (Wales) Regulations 2020.

Collaboration with Public Sector Partners

23. Throughout the pandemic the Tourism Team has attended virtual Visit Wales Regional Forum meetings and specific Welsh Government meetings with Local Authority Tourism Officers to feed into emerging support packages and raise queries on behalf of the sector.
24. The Team has also met regularly with Tourism colleagues from neighbouring local authorities in order to understand the wider impact of Covid-19 and discuss good practice.
25. Our partnerships with Brecon Beacons National Park in Waterfall Country and Natural Resources Wales in Afan Forest Park have aided communication throughout the pandemic in attempting to manage visitor flows.
26. When restrictions are lifted, we are likely to see further challenges during 2021 whereby popular destinations reach over capacity due to a higher number of domestic (UK) visitors staying in Wales rather than travelling abroad. We will continue to work with partners to inform visitors on visiting responsibly during 2021.

Tourism Team Ongoing Projects

27. Although the Team is currently limited in its capacity to take on new projects due to Covid-19 workloads; work has continued on the delivery of existing projects throughout the pandemic. This includes the following.
28. **Vale of Neath Hub at Resolven Canal Car Park**
As reported previously the Tourism Team were successful in securing funding of £128,000 to deliver a visitor hub via the Visit Wales Tourism Amenity Infrastructure Scheme. The project is now nearing completion to refurbish the existing public toilet provision, create a permanent café, reconfigure the public toilet provision, deliver a digital information point and undertake landscaping of the existing car park.

29. **Afan Forest Park Visitor Centre Valleys Regional Park Gateway**
As reported recently to Cabinet Board the Tourism Team were successful in securing £268,000 from Welsh Government's Valleys Regional Park to establish Afan Forest Park Visitor Centre as a Gateway site.
30. The project will deliver the refurbishment of the existing public toilet and shower facilities, additional car parking, 3 electric hook up points for campervans, a digital information point, low key lighting of pathways and a children's adventure playground. The playground element of the project is due to start on site soon and specifications are being finalised for the remaining works.
31. **Gnoll Country Park Masterplan**
As recently reported, over the last 12 months the Tourism Team has worked in partnership with the Gnoll Country Park Team to compile a development plan for the park with the aim of identifying opportunities to enhance the visitor experience and establish the feasibility of creating accommodation provision within the park.
32. The priority projects and proposed way forward for scoping out the accommodation opportunity have been agreed with Members and the Tourism Team will work alongside colleagues at Gnoll Country Park to deliver the proposals.
33. **Bed Stock Survey**
A 'bed stock' survey is currently being undertaken to develop an accurate database of the nature and amount of visitor accommodation in the Neath Port Talbot area.
34. All local authorities in Wales are required to undertake bed stock survey's periodically in order to understand accommodation demand, assess trends in the accommodation market and provide a baseline for the calculation of economic data on the value of the tourism industry to the area.
35. The survey; which is being conducted via telephone with accommodation providers, was originally planned to be carried out in early 2020, however due to Covid-19 the roll out of the survey was delayed. The unprecedented situation over the last year means it is more important than ever that the Council has an accurate picture of the accommodation provision within the county.
36. **Aberavon Seafront Signage**

The Tourism Team has worked with colleagues in the Streetcare Services Team to deliver visitor orientation signage for Aberavon Seafront. The signage was funded by Knights Brown, the construction company which carried out the recent coastal defence works at the seafront, as part of the company's community benefits commitments. The six new signs are due to be installed soon.

37. **Destination Marketing**

As reported previously the Tourism Team is continuing to prepare a high profile destination marketing campaign to launch the new Neath Port Talbot place brand. The campaign has received funding from Visit Wales' Regional Tourism Engagement Fund and close contact has been maintained with Visit Wales throughout the pandemic in relation to the delivery of the campaign as soon as Covid-19 rates allow.

38. Although the launch of the campaign has been delayed due to Covid-19 the Team has continued to engage with campaign stakeholders and has conducted two online training sessions in October 2020 and November 2020 for businesses who were successful in bidding to form 'cluster' experiences for the campaign.

39. To recap, the campaign will deliver;

- 6 experiences which have been compiled in response to an 'open call' exercise which asked tourism businesses to cluster together to deliver experiences which reflect NPT's strengths as a visitor destination.
- A public relations campaign which includes attracting journalists and travel bloggers to the area.
- A digital/ online campaign which includes utilising the power of social media and digital media (such as video) to appeal to key target markets.
- A group travel campaign to engage with group travel organisers such as coach operators and tour operators in the UK.
- Videography for each product cluster.
- Photography for use within the campaign.

40. The Team has also continued to complete works on the new Neath Port Talbot destination website. This website showcases the area through high quality content such as videos, blogs, photography and interactive mapping. The website will launch at the same time as the marketing campaign and place brand.

41. Feedback from tourism stakeholders has been extremely positive on the new place brand, marketing campaign and destination website. These destination marketing activities will be key to the post Covid recovery of the tourism sector in NPT.
42. Although it was disappointing to delay the launch of the campaign due to Covid-19, we are now in an excellent position to deliver a high profile marketing campaign at a time when the industry will need it most.

Post Pandemic

43. Due to the prioritisation of the Tourism Team's work in delivering Covid-19 support to the tourism sector since March 2020, it has not been possible to draft and consult on the new Neath Port Talbot Destination Management Plan as previously planned in spring 2020.
44. As we move into the recovery phase of the pandemic this work will recommence and will reflect the actions and projects needed to continue to increase the contribution that tourism makes to the local economy and aid recovery from the impacts of Covid-19 on the sector.
45. The external funding landscape is currently unclear due to the redirection of Welsh Government funding schemes into Covid-19 financial support. This makes it difficult to plan new tourism projects, in particular capital projects. The Tourism Team will continue to submit funding applications for tourism development projects as funds become available.

Financial Impacts

- 46 None. The financial impacts of the projects listed within this report have been addressed in separate reports to Members.

Integrated Impact Assessment

- 47 An IIA is not required to accompany this report as the purpose of the report is for the information of Members rather than for decision. The projects listed within this report have been the subject of individual board reports whereby IIAs have been completed.

Valleys Communities Impacts

- 48 There will be a positive impact on valleys communities as the recovery and future growth of the tourism sector in the area will support the local economy.

Workforce Impacts

- 49 None.

Legal Impacts

- 50 None

Risk Management Impacts

- 51 None.

Consultation

- 52 There is no requirement for external consultation on this matter.

Recommendations

- 53 That Members note the requested updates on the activities of the NPT Tourism Team.

Appendices

- 54 None.

List of Background Papers

- 55 Gnoll Estate Country Park Masterplan, Cabinet Board, 25/11/20
- 56 Afan Forest Park Visitor Centre Valleys Regional Park Gateway Project, Cabinet Board, 11/11/20
- 57 Neath Port Talbot Discovery Clusters Marketing Campaign, Regeneration and Sustainable Development Cabinet Board, 07/06/19

Officer Contact

Simon Brennan – Head of Property and Regeneration, Tel: 01639 686370

Mae'r dudalen hon yn fwriadol wag

NEATH PORT TALBOT COUNTY BOROUGH COUNCIL
REGENERATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT SCRUTINY
COMMITTEE

REPORT OF THE DIRECTOR OF ENVIRONMENT AND
REGENERATION

5th February 2021

SECTION A – MATTER FOR SCRUTINY

WARDS AFFECTED: ALL

CONSULTATION ON 2021/22 BUDGET PROPOSALS

1. Purpose of Report

To provide Members of the Regeneration and Sustainable Development Scrutiny Committee with supplementary information regarding the 2021/22 draft budget proposals as set out in the Cabinet Report of 13th January 2021, with a view to aiding the scrutiny of those proposals. Consultation on the Draft Budget proposals is ongoing until 12th February 2021 prior to final budget decisions taking place on the 8-9th March 2021.

2. Executive Summary

The draft budget proposals for consultation approved by Cabinet on 13th January 2021 shows a funding gap of £3.235m for the 2021/22 financial year.

The proposals included a small number of savings strategies which have already been scrutinised, consulted on and were approved by Council on 6th March 2020.

The Cabinet report also detailed that a draft contribution of £3.1m from general reserves is required to balance the 2021/22 budget position.

This report sets out relevant areas for this Scrutiny Committee to consider as part of the consultation process.

3. Background

Neath Port Talbot Council's net revenue budget for the current year of 2020/21 amounts to £304.082m and together with grants and income from services results in a gross budget of £445m which is invested in services across the County Borough.

The following table summarises the Council's Funding and Net Budget for 2020/21.

Funding 2020/21	Budget	Budget
	£m	%
Revenue Support Grant	£177.353	58.32%
National Non Domestic Rates	£49.409	16.25%
Discretionary Rates Relief	-£0.387	-0.13%
Council Tax	£77.707	25.56%
Total Income	£304.082	100.00%

Net Budget 2020/21	Budget	Budget
	£m	%
Education, Leisure & Lifelong Learning (including Schools at £90.137m)	£116.019	38.15%
Social Services, Health & Housing	£83.281	27.39%
Environment	£39.525	13.00%
Finance & Corporate Services	£18.208	5.99%
Fire Authority	£7.891	2.60%
Capital Financing	£19.282	6.34%
Council Tax Support	£18.748	6.16%
Other including Contingency	£2.778	0.91%
Use of Reserves	-£1.650	-0.54%
Budget Requirement	£304.082	100.00%

4. 2021/22 Budget Proposals

On 22nd December 2020 the Welsh Government (WG) published details of the 2021/22 Provisional Local Government Settlement. This shows that WG will increase its funding to Local Government by £4.651bn, a 3.8% increase on the adjusted base for 2020/21.

Neath Port Talbot Council's share is £236.680m which is 6th best in Wales and an increase of £9.9m or 4.2%.

For 2021/22 the total draft funds available to run Council Services is £317m but this remains short of what is required to meet inflation, pay awards and other demand pressures which total £320.2m. Therefore there is a funding shortfall next year of £3.235m.

The Cabinet report of 13th January 2021 sets out the draft proposals to close that gap by implementing the already approved cuts/income generation of £135k, use of £3.1m of general reserves and increase council tax by 3.75% to balance the budget. Details are set out in the tables below:

Estimated increase in Budget required 2021/22

	£'000
Net Budget 2020/21	304,082
Pay Awards and inflation	6,602
Pressures	7,739
Transfers into 2021/22 settlement	186
Reverse use of General Reserves 20/21	1,650
Draft Budget Required 2021/22	320,259

Estimated total funding available 2021/22

	£'000
Net Budget 2020/21	304,082
Increase in WG Funding	9,918
Increase in Council Tax proceeds @ 3.75%	3,024
Draft Funds Available 2021/22	317,024

Draft Budget Gap 2021/22

	£'000
Total Budget Required 2021/22	320,259
Estimated Funds Available	317,024

Total Budget Gap 2021/22	3,235
Budget Gap to be funded by	
Use of General Reserves 2021/22	-3,100
Savings/Income Generation Proposals already approved	-135

5. Service Pressures

Of the £7.739m pressures outlined above £579k relate to the services overviewed by this Scrutiny Committee.

Details of these pressures are outlined in Appendix 1 of this report.

6. Savings / Income Generation Proposals

The budget proposals for 2021/22 include savings / income generation strategies totalling £135k. These have already been the subject of consultation and scrutiny as part of the 2020/21 budget setting proposal and are included in this report for information only, but will, as appropriate, be updated for timing or changes in value.

Details of proposals relevant to this Scrutiny Committee are included in Appendix 2.

7. Financial Outlook

The latest Medium Term Financial Plan position is outlined in the table below:

	2021/22	2022/23	2023/24
	£'000	£'000	£'000
Budget Gap before Directorate Savings	3,235	15,981	17,318
Cumulative Gap	3,235	19,216	36,534
FFP Reductions	-135	-176	-50
Funded from General Reserves	-3,100		

Budget Gap (gross of use of reserves) @ Jan 2021	0	18,905	17,268
Cumulative Gap @ Jan 2021	0	18,905	36,173

Members should however be aware that there are a number of factors which could impact on the Council's financial position going forward.

Due to the impact of Covid19 the Chancellor of the Exchequer has delayed his Budget Statement until 3rd March 2021, with a further multi-year UK Government Spending Review announcement due later in 2021, which will inform public spending plans for the next few years. The outcome of that review will allow the Welsh Government to develop plans and hopefully multi-year funding settlements for 2022/23 and onwards.

WG also confirmed that the current settlement and specific grants exclude Covid related funding. Members will note that for 2021/22 the UK Government is providing WG with an additional £770m for Covid related costs.

Given the adverse impact that Covid19 is having on the whole of the UK economy and on Government taxes we should expect that there will be ongoing budget challenges for the next few years.

Members should note though that work is ongoing to verify whether additional budgets are required for the following items. If so they will need to be built into the final budget decisions due in March 2021:

- Legislation
- Any reduction in specific grants affecting service need
- Any changes identified as part of the final Local Government Settlement or UK Government announcements.

Continuous monitoring and appropriate changes will be made re Brexit, other economic, public spending and taxation matters including those mentioned by the Chancellor in his Budget announcement due on 3rd March 2021.

8. Opportunities and Threats for the Service

The good news is there are no proposed cuts in budget for the Planning and Public Protection and Property and Regeneration services respectively.

Commentary on identified Service Pressures

Planning and Public Protection – a cost pressure of £30k is identified for the following reasons:

- **Local Development Plan (LDP)** – in terms of the wider costs associated with completing the LDP Review, it is estimated that such costs will amount to circa £500k. These potential costs have been highlighted for some time and a reserve has therefore been established for LDP preparation. The funds held within this reserve are currently insufficient and it has been recognised that regular payments to this reserve will be required in line with the proposed trajectory of spend to ensure delivery of the Replacement LDP. There is currently £224k available in the reserve which will be sufficient to cover the projected spend through 2021/22. The £100k pressure identified in 2022/23 however provides for the ongoing commitment to cover the costs of LDP preparation.
- **Asset Sponsorship Management Service** – this income generation scheme has been in place for some time and provides the opportunity for local companies to sponsor Council assets and promote their businesses. It is anticipated that the income generated from this service will be significantly affected given the financial impact of the pandemic on businesses and their ability to sponsor assets. The identified pressure of £15k in 2021/22 reflects the anticipated gap in income generation below the target threshold.
- **Enabling Natural Resources and Well-being Grant (ENRaW)** – given that the Welsh Government is continuing to assess funding commitments and priorities, the Countryside and Wildlife team has yet to receive confirmation of whether they have been successful in a significant grant award associated with the South West Wales 'Connecting Green

Infrastructure' Project – the initial grant application amounted to a budget of £2.42 million over 3 years, of which £981k is direct spend for the Council. A number of posts within the Countryside & Wildlife team structure are reliant on grant funding generally and the identified pressure of £15k in 2021/22 reflects the fixed staff costs to be funded from the unconfirmed ENRaW Grant.

Property and Regeneration – a cost pressure of £549k is identified for the following reasons:

- **Decarbonisation Measures including staffing and maintenance of recharging points for electric vehicles** – in line with the Council's commitment to reducing its carbon footprint as part of its Decarbonisation and Renewable Energy (DARE) Strategy, it has installed a number of EV (Electric vehicle) charging points to service our EV fleet that is increasing in size, year on year. As the number of EV charging points increases it is proposed that, where possible, these will be opened up for use by the general public. An initial budget of £50k in 2021/22 will increase to £100k for 2022/23 and 2023/24 to deal with the strategic expansion of EV across the County Borough and the ongoing maintenance of the EV infrastructure
- **Reduction in Rental income base budget due to ongoing impact of Covid** – the ongoing issue of Covid has had a detrimental impact on businesses in Council owned industrial units, offices and retail premises and, hence, a negative impact on income. The £250k pressure for 2021/22 and the £100k for 2022/23 will cover the reduction in income as a consequence of both the rent free periods that have been granted and the number of likely rental 'voids' as businesses are unable to continue in occupation and new tenants are more difficult to find.
- **NNDR increase re Former Crown Building** – the refurbishment works to the former Metalbox offices will be complete in February and the power supply to the remaining industrial space will be available soon after. It is likely, given the current market conditions, that securing an occupier(s) will be challenging and provision (of £79k) is required to pay NNDR (rates) on the premises in the interim

- **Additional Town Centre Officers** – it is clear that an enhanced management presence is required to meet the challenges facing our town centres. There is currently only one town centre manager covering all our town centres and it is therefore proposed that an additional 2 officers (at an annual cost of £70k) be appointed to help provide a coordinated approach to dealing with these issues, including those that have been accentuated by Covid. The new posts will work with other services in the council, and our external partner organisations, to provide a visible town centre presence.
- **Regeneration, Economic Development and Business Support additional capacity** – whilst capacity was reduced in these services a number of years ago, the volume and complexity of work has increased significantly. Additional staff resources (£100k pa) are required to deliver the existing programmes (including the City Deal), to continue to successfully bid for future funding, and to enable NPT to seek to lead on regional programmes (as current capacity means that this is not possible).

Commentary on risks to be carried forward

Planning and Public Protection – in respect of risks to be carried forward that are not currently reflected in the pressures:

- **Test, Trace and Protect (TTP) and Covid Enforcement Officer Workforce** – in respect of the current position, the TTP workforce is fully funded by Welsh Government until 31st March and partially funded for the duration of the first quarter of 2021/22 (i.e. to end of June'21), whereas the Covid Enforcement workforce is fully funded until 31st March. Whilst discussions are underway with Welsh Government as to what expectations there are on Local Authorities to continue to deliver the necessary TTP/Covid Enforcement work, there is a great deal of uncertainty as to what extent the workforce is to be funded in 2021/22.
- **Environmental Health and Trading Standards Backlog of 'Business as Usual' Work** – given that officers from across

the service have been deployed as an integral part of the Council's wider response to the pandemic, there is now a backlog of 'business as usual' work that has built up over time. This includes, but not limited to, food hygiene inspections; health and safety inspections; proactive HMO inspections; statutory nuisance complaints (e.g. noise); house condition complaints within the private rented sector; feed hygiene and food standards inspections; and the non-food trading standards inspection programme. Moving forward, resources will therefore need to be redirected to address the backlog which may involve the temporary recruitment of staff.

Property & Regeneration – in respect of risks to be carried forward that are not currently reflected in the pressures:

- **Business Support & Economic Development**

Whilst the additional £100k outlined above will provide additional capacity in the service it is unlikely that it will be sufficient to deal with the complex challenges presented by Brexit and repairing our post-Covid economy. Scrutiny will be updated as further information becomes available.

- **Decarbonisation**

The Council has outlined its ambition to reduce its carbon footprint in the DARE strategy and is likely to have to produce a plan to be 'Carbon neutral by 2030' in the near future. To meet this target will require additional staff capacity in both strategy and delivery together with a major capital investment in buildings and fleet. Scrutiny will be updated as further information becomes available.

9. **Crime and Disorder Impact**

The Council has a legal duty under Section 17 of the Crime and Disorder Act 1998 to carry out all its various functions with "due regard to the need to prevent Crime and Disorder in its area".

Individual proposals are being assessed as to their impact on crime and disorder and should any specific impact be identified these will be identified against individual proposals and summarised in final proposals.

10. Integrated Impact Assessment

The Equality Act 2010 requires public bodies to “pay due regard to the need to:

- Eliminate discrimination, harassment, victimisation and any other conduct that is prohibited by or under the Act;
- Advance equality of opportunity between persons who share a relevant protected characteristic and persons who do not share it; and
- Foster good relations between persons who share a relevant protected characteristics and persons who do not share it.”

This report refers to the need to make budget savings, cuts or generate extra income of £135k in 2021/22 together with the use of £3.1m from General Reserves with a further budget gap of £36m over the following 2 years, assuming that WG don't provide any increased funding in both years. Individual Impact Assessments for specific service reduction and income generating proposals have previously been undertaken and hence not included in this report as there are no new proposals for next year.

11. Workforce Impacts

Any impacts on the workforce are set out in this report.

12. Consultation

A public consultation will run from 13th January 2021 to 12th February 2021. The savings / income generation proposals will not be included in this consultation as they have already been consulted on and approved by Council.

13. Recommendation

It is recommended that Members review and scrutinise the proposals included in this report.

14. Appendices

Appendix 1 – Revenue Service Pressures 2021 to 2024 & Budget Pressures funded from Specific Reserves

15. Background Papers

Budget working papers.

16. Officer Contact

For further information on this report item, please contact:

Ms Nicola Pearce – Director of Environment and Regeneration
Email: n.pearce@npt.gov.uk

Appendix 1 – Revenue Service Pressures & Investment 2021 to 2024

Ref	Board	Service area	2021/22	2022/23	2023/24
			£'000	£'000	£'000
ENVT26	R&SD	Additional funds for LDP review for the period to 2024 - £224k available in LDP reserve	0	100	0
ENVT29	R&SD	Asset Sponsorship Management Service - income below target threshold	15	0	0
ENVT30	R&SD	Fixed costs funded out of Enabling Natural Resources and Wellbeing Grant	15	0	0
ENVT31	R&SD	Decarbonisation Measures including staffing and maintenance of recharging points for electric vehicles	50	100	100
ENVT33	R&SD	Reduction in Rental income base budget due to ongoing impact of Covid	250	-150	-100
ENVT35	R&SD	NNDR increase re Former Crown Building	79	0	0
ENVT36	R&SD	Additional Town Centre Officers	70	0	0
ENVT37	R&SD	Regeneration, Economic Development and Business Support additional capacity	100	100	0
		Total	579	150	0

Tudalen44